Obchodní akademie a vyšší odborná škola Brno, Kotlářská, příspěvková organizace
Kotlářská 9, 61153 Brno

Okruhy z Práva

Kód a název oboru vzdělávání	75-32-N/.. Sociální práce a sociální pedagogika
Vzdělávací program	75-32-N/01 Sociální práce
Forma vzdělávání	denní, dálková
Školní rok	2026/2027, řádný, náhradní a opravný termín

1. **Základy práva -** význam práva, prameny práva, systém právního řádu, právní normy (pojem, druhy, struktura), právní vztahy (pojem, prvky), právní jednání, promlčení a prekluze. Úkol: *Rozdělte příklady právních norem na normy kogentní a dispozitivní (přikazující, zakazující, opravňující).*
2. **Ústavní právo -** prameny, dělba moci v Ústavě, hlavní úkoly, zásady. Úkol: *Na uvedených příkladech určete, zda jsou v souladu s Ústavou ČR.*
3. **Ústavní právo -** Listina základních práv a svobod, jednotlivé kategorie práv v Listině. Úkol: *Přiřaďte uvedená práva a svobody do kategorií podle Listiny.*
4. **Občanské právo hmotné -** základní pojmy, zásady a prameny, s důrazem na aktuální právní úpravu, fyzické osoby, právnické osoby, právní osobnost, svéprávnost, vznik, omezení, zánik, související pojmy. Úkol: *Uveďte, za jakých podmínek může soud přiznat nezletilému svéprávnost.*
5. **Občanské právo hmotné - dědické právo -** prameny s důrazem na aktuální právní úpravu, související prameny, dědické tituly (dědická smlouva, dědění ze závěti, dědění ze zákona), vyloučení dědice z dědického práva. Úkol: *Uveďte, za jakých podmínek může zůstavitel v tzv. „prohlášení o vydědění" vydědit nepominutelného dědice.*
6. **Občanské právo hmotné – absolutní majetková práva -** prameny s důrazem na aktuální právní úpravu, věcná práva, držba, vlastnické právo, spoluvlastnictví, společné jmění manželů, věcná práva k věcem cizím. Úkol: *Vysvětlete právní úpravu zániku společného jmění manželů za trvání manželství i při zániku manželství.*
7. **Občanské právo hmotné - relativní majetková práva -** prameny s důrazem na aktuální právní úpravu, vznik závazků a jejich obsah, změny závazků, zánik závazků. Úkol: *Na základě zkušeností z praxe či dlouhodobého případu uveďte konkrétní příklad aplikace a realizace práva z této problematiky (např. náležitosti smlouvy, řešení neplnění).*
8. **Občanské právo procesní -** základní pojmy, prameny, zásady a průběh občanského soudního řízení, pravomoc a příslušnost soudů, účastníci řízení, zahájení řízení. Úkol: *Na základě zkušeností z praxe či dlouhodobého případu uveďte konkrétní příklady důkazních prostředků při občanském soudním řízení v konkrétní právní věci.*
9. **Rozhodnutí v občanském právu -** právní úprava, zásady, druhy a formy rozhodnutí, opravné prostředky, vykonatelnost a výkon rozhodnutí, zvláštní způsoby řízení. Úkol: *Uveďte náležitosti rozsudku soudu prvého stupně.*
10. **Rodinné právo -** základní pojmy, prameny a principy, rodina a její význam ve společnosti, vztahy mezi rodiči a dětmi. Úkol: *Na základě zkušeností z praxe či dlouhodobého případu uveďte konkrétní příklad aplikace a realizace práva z problematiky rodičovské odpovědnosti (vysvětlení působnosti, možnosti řešení a spolupráce, poučení klientů).*
11. **Rodinné právo - manželství -** prameny s důrazem na aktuální právní úpravu, související prameny, zásady, vznik manželství, zákonné překážky manželství, práva a povinnosti manželů, zánik manželství.
    Úkol: *Rozvod manželství s nezletilými dětmi na základě zkušeností z praxe či dlouhodobého případu uveďte konkrétní příklady řešení této problematiky.*

12. **Rodinné právo - určování rodičovství -** prameny s důrazem na aktuální právní úpravu, související prameny, důvody, určování mateřství, určování otcovství. Úkol: *Vysvětlete, jak je řešena právní úprava popírání otcovství.*

13. **Rodinné právo - vyživovací povinnosti -** prameny s důrazem na aktuální právní úpravu, související prameny, druhy vyživovacích povinností dle zákona, zásady, rozsah. Úkol: *Na základě zkušeností z praxe či dlouhodobého případu uveďte konkrétní příklady řešení neplnění vyživovacích povinností.*

14. **Rodinné právo - náhradní výchova -** prameny s důrazem na aktuální právní úpravu, systém náhradní výchovy, náhradní rodinná péče, náhradní institucionální výchova, formy. Úkol: *Určete hlavní rozdíly mezi pěstounskou péčí a osvojením.*

15. **Rodinné právo - sociálně-právní ochrana dětí -** prameny s důrazem na aktuální právní úpravu, související prameny, zařazení do práva soukromého či veřejného, činnosti, adresáti, poskytovatelé.
    Úkol: *Na základě zkušeností z praxe či dlouhodobého případu uveďte konkrétní příklad aplikace a realizace práva z dané problematiky, způsoby pomoci státních i nestátních institucí (např. sociální služby).*

16. **Partnerství a registrované partnerství v ČR -** prameny, související prameny, vymezení pojmů, podmínky vstupu, zánik. Vztah mezi oběma typy partnerství. Úkol: *Srovnejte práva a povinnosti partnerů a registrovaných partnerů.*

17. **Matriky -** prameny, působnost, historie, současnost, základní pojmy, matriční událost, matriční skutečnost, matriční knihy, výpisy z matrik, postavení a úloha matrikáře, zvláštní matrika, archivace.
    Úkol: *Uveďte, jaké náležitosti musí splňovat občan, který se chce stát matrikářem.*

18. **Správní právo -** zásady, prameny, související prameny, dělení správního práva (hmotné, procesní, organizační, trestní), uspořádání státní správy a samosprávy v podmínkách ČR, správní proces.
    Úkol: *Na základě zkušeností z praxe či dlouhodobého případu uveďte konkrétní příklad aplikace a realizace práva z problematiky správního řízení.*

19. **Pracovní právo -** prameny, s důrazem na aktuální právní úpravu, zásady, vznik pracovního poměru, náležitosti pracovní smlouvy (nezbytné, doplňkové), odstupné. Úkol: *Určete chyby v příkladu pracovní smlouvy.*

20. **Pracovní právo - zvláštní pracovní podmínky některých zaměstnanců -** prameny, související prameny, zásady, zásada zákazu diskriminace, péče o zaměstnance. Úkol: *Na základě zkušeností z praxe či dlouhodobého případu uveďte konkrétní příklad aplikace a realizace práva z dané problematiky při řešení pracovní doby, práce přesčas, doby odpočinku, přestávek v práci, dovolené.*

21. **Pracovní právo - změny, zánik a skončení pracovního poměru -** prameny, typy, ochranná doba, nároky z neplatného rozvázání pracovního poměru. Úkol: *Uveďte náležitosti výpovědi z pracovního poměru ze strany zaměstnance i zaměstnavatele.*

22. **Pracovní právo - dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr -** prameny s důrazem na aktuální právní úpravu, zásady, vznik, obsah. Dohoda o odpovědnosti, náhrada škody. Úkol: *Uveďte Váš osobní názor, v čem konkrétně vidíte výhody (i nevýhody) dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, jak z pohledu zaměstnance, tak zaměstnavatele.*

23. **Trestní právo hmotné** - prameny, základní pojmy, trestný čin, definice, skutková podstata trestného činu, vývojová stádia trestného činu, skutečnosti vylučující trestnost, druhy trestních sankcí, účel trestu, pomoc obětem trestných činů.
    Úkol: *Na uvedených příkladech charakterizujte objekt trestného činu a určete, co je objektem uvedených trestných činů.*

24. **Trestní právo procesní -** prameny, zásady, stádia trestního řízení, zadržení, vazba, obhajoba, dokazování, rozhodnutí. Úkol: *Charakterizujte úlohu a spolupráci sociálního pracovníka v trestním řízení.*
25. **Trestní právo - soudnictví ve věcech mládeže -** prameny, pojmy (dítě, mladistvý, mládež, provinění, opatření), odpovědnost mládeže za protiprávní činy a soudnictví ve věcech mládeže. Úkol: *Charakterizujte úlohu kurátora mladistvých.*

Brno 15. 10. 2026

Zpracovala: Ing. Mgr. Barbora Dvořáková

Ing. Mgr. Lukáš Zouhar, v.r.
ředitel